

พัฒนาการเนื้อหารายการ ประเภท “ละคร” และ “รายการวาไรตี้ เกมโชว์” ปี 2557-2562

57

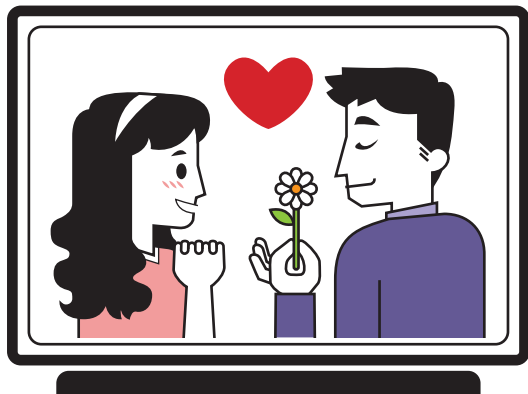
58

59

60

61

62

ตลาดคอนเทนต์ “ละครไทย” ในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล

ช่วงแรกในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2557-2559 ช่อง 7HD และช่อง 3HD เป็น 2 ช่องที่เห็นได้ชัดว่ามีละครเป็นจุดแข็ง เนื่องจากเป็นช่องที่ผลิตละครออกอากาศต่อเนื่องมาอย่างยาวนานและมีนักแสดงในสังกัดที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ทั้ง 2 ช่องยังคงเดินหน้าผลิตละครหลากหลายแนวอย่างต่อเนื่องท่ามกลางกลุ่มช่องโทรทัศน์ดิจิทัลใหม่หลากหลายช่องที่ได้วางกลยุทธ์เข้าสู่การแข่งขันในตลาดละครด้วยกัน ซึ่งช่องโทรทัศน์ดิจิทัลใหม่นี้ มีทั้งจากผู้ประกอบการที่สั่งสมประสบการณ์ในการเป็นผู้ผลิตละครให้กับโทรทัศน์แอนะล็อกและโทรทัศน์ดาวเทียม ซึ่งมีฐานผู้ชมเดิมติดตามมาพอสมควร เช่น ช่อง One ช่อง 8 และช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี นอกจากนี้ ยังมีผู้ประกอบการโทรทัศน์หน้าใหม่ที่พยายามเข้าสู่ตลาดละครเพื่อชิงความนิยมจากผู้ชมด้วย เช่น ช่อง PPTV และ ช่อง Amarin TV HD

10 อันดับละครที่มีเรตติ้งสูงสุด ในปี 2557

กลุ่มช่องเดิม

สุสานคนเป็น
12.547

เจ้าสาวสล่าตัน
12.165

แข่งรักนักซิ่ง (ละครคำ)
11.645

เพลงรักพาปืนแตก
11.344

กุหลาบร้ายของนายตะวัน
10.939

ลูกผู้ชายพันธุ์ดี (ละครคำ)
10.706

เล่าหนางหงส์ (ละครคำ)
10.645

คือหัตถา ครองพิภพ
10.258

รักคุณเท่าช้าง (ละครคำ)
10.241

สามีตีตรา
10.179

กลุ่มช่องใหม่

ซิงรักหักสวาท
1.291

เมียเดือน
1.159

ผัวชั่วคราว
0.955

ดงดอกจิ้ง
0.835

เกมริษยา
0.751

เสือ
0.524

ฝันเฟื่อง
0.501

สาปสาง
0.477

สงครามนางงาม
0.422

เพื่อนเฮี้ยน โรงเรียนหลอน
0.406

10 อันดับละครที่มีเรตติ้งสูงสุด ในปี 2558

กลุ่มช่องเดิม

นางชฎา
11.286

คาดเซ็อก
10.746

สาวน้อยอ้อยค่วน
10.619

ข้ามากับพระ
10.502

บ้านศิลาแดง
9.554

ไม่สิ้นไร้ไฟสวาท
9.343

จับกัง (ละครคำ)
9.214

สิงห์รถบรรทุก
8.734

แหวนสวาท
8.451

รอยรักแรงแค้น
8.384

กลุ่มช่องใหม่

ดอกไม้ลายพาดกลอน
1.871

ดอกซ่อนชู้
1.642

บัลลังก์เมฆ
1.471

เล่ห์รตี
1.363

คุณหญิงนอกตำเนียบ
1.315

สื่อรักขนิษฐา
1.289

ตะวันตัดบูรพา
1.289

เจ้าสาวเฉพาะกิจ
1.289

ร้อยเล่ห์เสน่ห์ร้าย
1.203

แม่เลือกเกิดได้
1.191

10 อันดับละครที่มีเรตติ้งสูงสุด ในปี 2559

กลุ่มช่องเดิม

มาคิ
10.902

นะเลไฟ
9.433

สารวัตรเดือน
9.251

ทอง 10
8.635

โนหฺรฯ
8.474

มรสุมสวาท
8.111

เจ้าพายุ
8.077

ลูกไม้ไกลต้น
7.903

ขุนกระทิง
7.764

สิทธิ์รักษา
7.679

กลุ่มช่องใหม่

พิชสวาท
3.069

เขาสก
2.271

เรือนร้อยรัก
1.931

ร่างใหม่หัวใจเดิม
1.920

พันท้ายบรสิงห์
1.770

สะใภ้รสแซบ
1.752

เพชรฆาตดาวโจร
1.574

เสน่ห์ข้ามเส้น
1.433

สงครามนางงาม 2
1.352

บาปบรรพกาล
1.220

10 อันดับละครที่มีเรตติ้งสูงสุด ในปี 2560

กลุ่มช่องเดิม

นายร้อยกมป
8.015

อภรรณี (ละครคำ)
7.555

สุดรักสุดดวงใจ (ละครคำ)
7.498

คู่ซ่านสแซบ
7.319

เกิดเป็นคา (ละครคำ)
7.278

เล่าหรรษาใจ (ละครคำ)
7.191

มหาหิน
7.186

ราชนาวิกที่รัก
7.041

เหนี่ยวหัวใจสุดไ้ปืน
6.937

ยึดฟ้าหาพิภักดิ์รัก
6.874

กลุ่มช่องใหม่

one31 ราชินีหมอลำ
3.298

one31 เธอคือพรหมลิขิต
2.592

one31 ล่า
2.417

one31 ชิงรักริษยา
1.800

one31 ชายไม่จริงหญิงแท้
1.732

one31 ภารกิจ ลีซิทหัวใจ
1.705

one31 ละครชุด เสน่หาไดอารี่
(ก๊ิบตักเสน่หา, บ่วงเสน่หา, แสมเสน่หา)
1.620

one31 แต่ปางก่อน
1.558

workpoint นางแค้น
1.476

one31 ชีวิตเพื่อข้า หัวใจเพื่อเธอ
1.443

10 อันดับละครที่มีเรตติ้งสูงสุด ในปี 2561

กลุ่มช่องเดิม

บุพเพสันนิวาส
13.384

สัมปทานหัวใจ
7.627

จ้างสมิง
6.333

ชะชะซ่า ทำรัก (ละครคำ)
6.317

แม่สื่อจอมป่วน (ละครคำ)
6.286

พ่อตาปืนโต ตอน หลานข้าใครอย่าแตะ (ละครคำ)
6.263

แม่อย่างสะอั้น
6.188

เล็บครุฑ
6.185

ไฮโซสะอ้อน (ละครคำ)
6.142

เพชรร้อยรัก
5.793

กลุ่มช่องใหม่

one 31 เม็ย 2018
3.157

one 31 ดาวอริสฟ้า
3.055

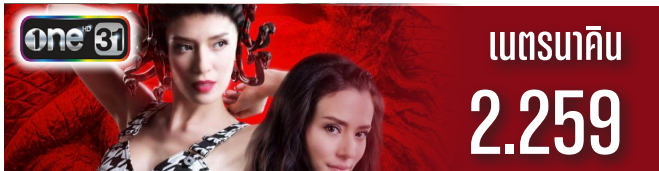
one 31 เรือนเบญจพิช
2.872

one 31 พรหมไม่ได้ลิขิต
2.639

one 31 วิมานจอเงิน
2.358

one 31 เนตรนาคิน
2.259

one 31 ขุนปราบดาบข้ามภพ (ละครคำ)
2.209

8 สาปกระสือ
2.136

one 31 บาปรัก
2.112

8 สายรัก สายสวาท
2.065

10 อันดับละครที่มีเรตติ้งสูงสุด ในปี 2562

กลุ่มช่องเดิม

ผู้ข่าวอินดี้ ยาหยีอินเตอร์
8.538

สารวัตรใหญ่
THE LAW ENFORCEMENT
8.022

มธุรสโลกันต์
7.680

ตระครุดโทน
7.407

พชรมนตรา
6.836

ทองเอกหมอยาทำโจลง
6.520

สองนรี
6.496

กรงกรรม
6.256

เจ้าสัวมัวนี่ม (ละครคำ)
6.222

เพลงรัก เพลงปืน
6.070

กลุ่มช่องใหม่

เสียงเอื้อนสะเทือนดาว (ละครคำ)
3.972

สาวน้อย 100 ล้านวิว (ละครคำ)
3.499

4 เทพผู้พิทักษ์ (ละครคำ)
3.160

โลลา ธิดายักษ์ (ละครคำ)
3.108

สัญญาแค้นแสนรัก (ละครคำ)
2.865

ทะเลริษยา
2.796

ใบไม้ที่ปลิดปลิว
2.520

เรือนใหม่มัจจุราช
2.494

ภาตทูชาติ ทำชะตาฟ้าลิขิต
2.469

หัวใจศิลา
2.337

2562

ละครที่ได้รับความนิยม 10 ในยุคทีวีดิจิทัล (2557-2562)

บุพเพสันนิวาส

13.384

2557

สุสานคนเป็น

12.547

2557

เจ้าสาวสล่าตั้น

12.165

2557

แข่งรักนักซิ่ง

11.645

2557

เพลงรักพาปืนแตก

11.344

2558

บางชฎา

11.286

2557

กุหลาบร้ายของนายตะวัน

10.939

2559

มาที

10.902

2558

คาดเชือก

10.746

2557

ลูกผู้ชายพันธุ์ดี

10.706

2557

เล่ห์นางหงส์

10.645

2558

สาวน้อยอ้อยควั่น

10.619

2558

ข้ามากับพระ

10.502

2557

คือหัตถา ครองพิภพ

10.258

2557

รักคุณเท่าช้าง

10.241

2557

สามีตีตรา

10.179

2557

คนพยาบาท

10.008

กสทช.

กิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

กสทช.

@NBTC

1200

จากข้อมูลเรตติ้งละครที่ได้รับความนิยมสูงสุดในแต่ละปีพบว่า เพียงไม่กี่ปีหลังจากที่หลายๆ ช่องเข้ามาแข่งขันในตลาดละครไทย ฐานผู้ชมหลักยังอยู่ในช่องดั้งเดิม ทั้งช่อง 7HD และช่อง 3HD ส่วนละครไทยในกลุ่มช่องทีวีดิจิทัลใหม่ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในช่วงแรก ได้แก่ ละครจากช่อง 8 ช่อง One ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี และช่อง Mono 29 แต่เรตติ้งยังคงห่างจากช่อง 7HD และ 3HD มาก ทั้งนี้ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี เริ่มหยุดการผลิตละครไทยในปี 2560 เพื่อไปมุ่งเน้นการผลิตรายการวาไรตี้เกมโชว์ที่เป็นแนวทางที่ถนัดของช่องและมีการผลิตซิทคอมลงผังรายการ ส่วนช่อง Mono 29 เปลี่ยนนโยบายไปผลิตภาพยนตร์ไทยเพื่อออกอากาศในช่องทางเครือข่ายโทรทัศน์ของตัวเอง เช่น Mono Max และนำมาออกอากาศในช่องดิจิทัลด้วย ซึ่งภาพยนตร์ที่ได้เรตติ้งสูงสุดของช่อง ได้แก่ “ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภาคองค์ประกันหงสา” ปี 2560 มีเรตติ้งเฉลี่ย 1.212

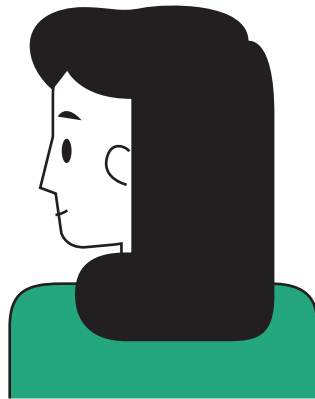
ตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมา ละครของช่อง One ได้รับความนิยมสูงกว่าละครของช่องดิจิทัลใหม่อื่นๆ โดยช่อง One ได้วางกลยุทธ์จัดวางรายการละครในช่วงเวลา 19.00 น. ซึ่งถือได้ว่าประสบความสำเร็จและสามารถขยายฐานผู้ชมได้อย่างรวดเร็ว

ในขณะที่ช่อง GMM25 เปิดตัวในช่วงแรกโดยเน้นฐานผู้ชมกลุ่มวัยรุ่น คอนเทนต์หลักจึงเป็นซีรีส์ แต่ในปี 2559 เป็นต้นไป GMM25 เริ่มขยายคอนเทนต์มายังกลุ่มละครไทย เพื่อจับกลุ่มผู้ชมในวงกว้างมากขึ้น ละครที่ประสบความสำเร็จและมีเรตติ้งเฉลี่ยทั้งเรื่องสูงสุดได้แก่ละคร “เกมรักเอาคืน” ออกอากาศในปี 2562 ได้เรตติ้งเฉลี่ย 1.259

ช่อง True4U เป็นอีกช่องในกลุ่มโทรทัศน์ดิจิทัลใหม่ ที่มีการลงทุนผลิตละครไทยมาตั้งแต่ปี 2557 แต่ละครของช่องยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก และได้ปรับเปลี่ยนนโยบายมาผลิตละครรีเมคจากซีรีส์เกาหลีตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา ซึ่งละครที่ได้เรตติ้งสูงสุดของช่องได้แก่ ละคร “เจ้าเวหา : ผีน้ำจืดผีฟ้า” ปี 2559 มีเรตติ้งเฉลี่ย 0.631

ช่อง PPTV เริ่มผลิตละครไทยออกอากาศในปี 2558 – 2559 และหยุดการผลิตไปเนื่องจากต้นทุนสูงและผลตอบรับยังไม่คุ้มค่า และกลับมาผลิตละครหลายเรื่องลงผังรายการอีกครั้งในปี 2562 โดยละครที่ได้เรตติ้งสูงสุดของช่องได้แก่ ละคร “ฝ่าดงพยัคฆ์” ปี 2562 มีเรตติ้งเฉลี่ย 0.431

ส่วนช่อง Amarin TV HD ได้ขยายฐานผู้ชมด้วยการเริ่มผลิตละครเป็นครั้งแรกด้วยเรื่อง “สามีสีทอง” ที่ตัดแปลงจากนวนิยาย “ภมร” ของนักเขียนนวนิยายชื่อดัง “กฤษณา อโศกสิน” ออกอากาศในปี 2562 มีเรตติ้งเฉลี่ย 1.113

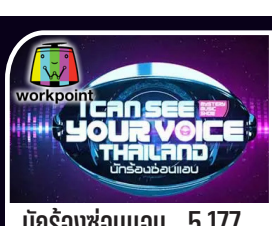
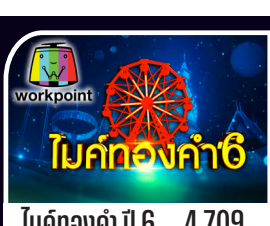

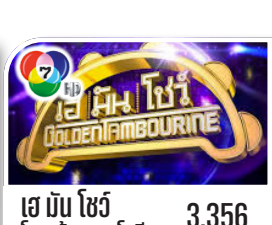

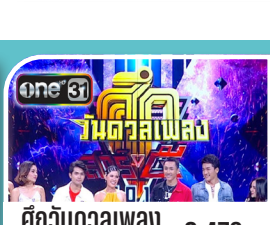
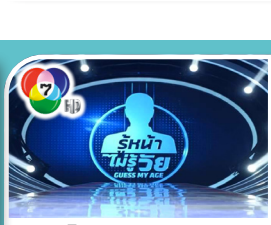
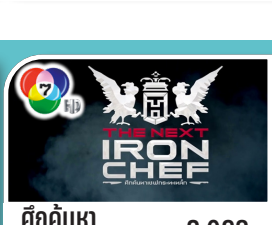
กลุ่มรายการบันเทิง ทีวี เกมโชว์ ยุคโทรทัศน์ดิจิทัล

ในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล ทุกช่องต่างมีรายการวาไรตี้และเกมโชว์อยู่ในผังรายการด้วยกันทุกช่อง แต่จะมีความแตกต่างกันไปตามทิศทางและกลยุทธ์ด้านเนื้อหารายการของแต่ละช่อง อย่างไรก็ตาม รายการที่ได้รับความนิยมโดยส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับช่องดั้งเดิมจากยุคแอนะล็อก ยกเว้นช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี ที่มีความชัดเจนในการนำเสนอรายการวาไรตี้และเกมโชว์มากที่สุด ด้วยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในวงการผลิตรายการวาไรตี้และเกมโชว์มาอย่างยาวนาน

แต่เนื่องจากรายการวาไรตี้ เกมโชว์ ที่กลุ่มเวิร์คพอยท์ผลิตและประสบความสำเร็จล้วนกำลังออกอากาศในกลุ่มช่องแอนะล็อก ดังนั้นในช่วงแรกของยุคโทรทัศน์ดิจิทัล ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี จึงต้องผลิตรายการใหม่ พร้อมๆ กับการทยอยถอนรายการที่เคยออกอากาศทางช่องแอนะล็อก (ช่อง 3HD ช่อง ททบ.5 และช่อง 9) เพื่อนำมาออกอากาศทางช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี

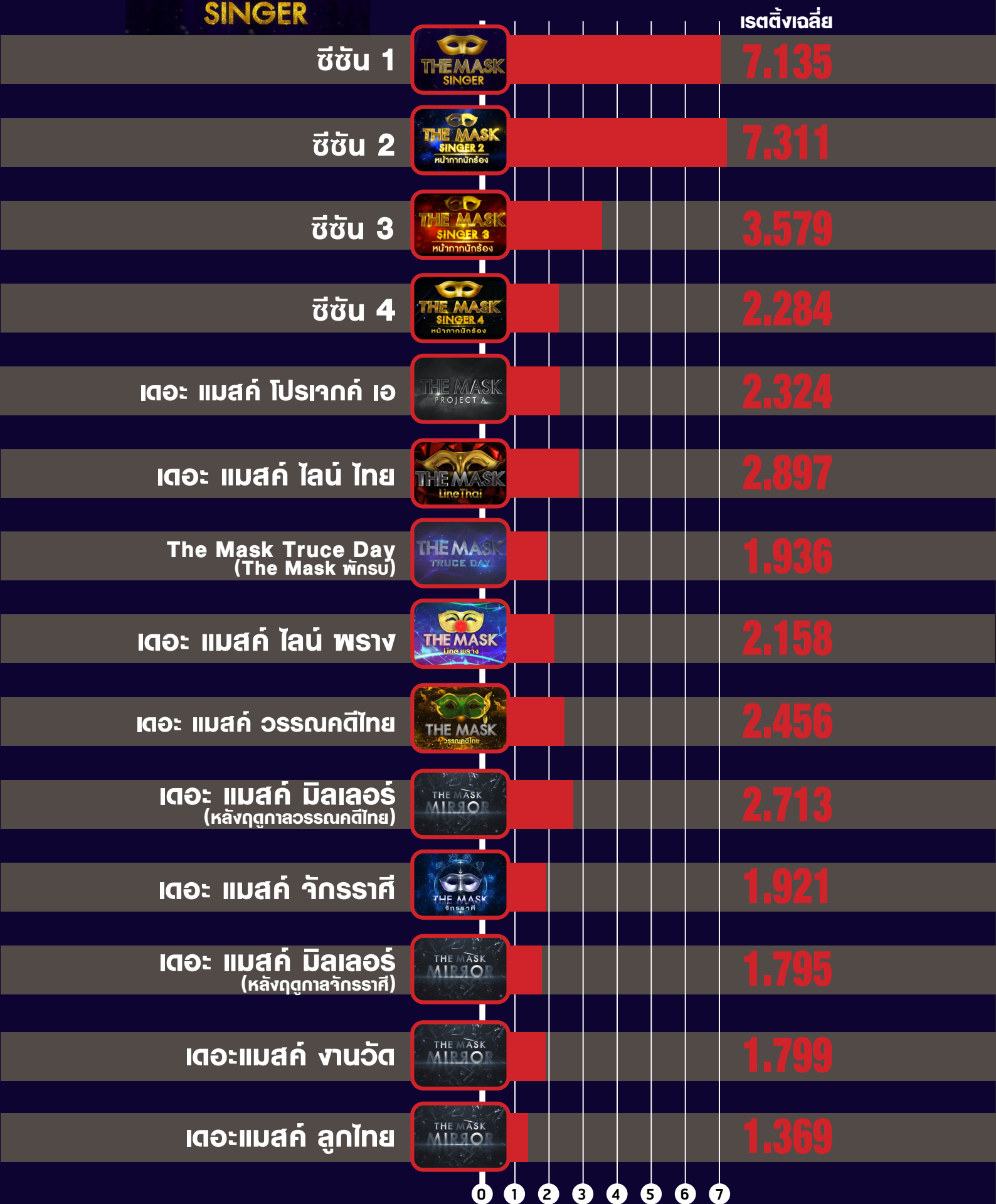
รายการใหม่ของช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี ที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้แก่ รายการ “หน้ากากนักร้อง” หรือ “The Mask Singer” ซึ่งเป็นรายการเพลงลิขสิทธิ์ของประเทศเกาหลีใต้ ผสมผสานกับการสร้างสรรค์ของช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี จนกลายเป็นความแปลกใหม่ของรายการโทรทัศน์ไทย สร้างความสงสัยใคร่รู้กับผู้ชมว่าบุคคลที่อยู่ภายใต้เสียงเพลงและหน้ากากคือใคร รายการนี้ออกอากาศครั้งแรกในปี 2559 ซีซั่นแรกมีเรตติ้งเฉลี่ย 7.135 โดยตอนที่เรตติ้งสูงสุดออกอากาศในวันที่ 23 มีนาคม 2563 มีเรตติ้งสูงถึง 13.371 นับเป็นกลุ่มรายการบันเทิงรายการแรกและรายการเดียวในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล ที่ทำเรตติ้งได้เกิน 10 จนสามารถแข่งขันกับรายการละครได้

รายการวาไรตี้ เกมโชว์ ที่มีเรตติ้งเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2557-2562

2557 DUNDARA ดันดารา 7.198	 เดอะ มินนี่ ดรีอป ไทยแลนด์ 6.859	 เดอะวอยซ์ เสียขจรังตัวจริง ซีซั่น 3 6.006	 ไทยแลนด์ คีตตามนต์ ซีซั่น 4 5.517	 กิ๊ก ดู่ สงครามเพลงเงินล้าน 5.279
2558 ชิงช้าสวรรค์ โมกทองคำ 3 ชิงช้าสวรรค์ โมกทองคำ ปี 3 4.994	 กิ๊ก ดู่ สงครามเพลงเงินล้าน 4.768	 เดอะวอยซ์ เสียขจรังตัวจริง ซีซั่น 4 4.587	 STILL STANDING THAILAND ตกสับหทัยล้าน 4.556	 ดันดารา DUNDARA ดันดารา 4.248
2559 THE MASK SINGER หน้ากากนักร้อง 7.135	 โมกทองคำ 4 โมกทองคำ ปี 4 5.168	 โมกทองคำ 5 โมกทองคำ ปี 5 4.806	 เลก มี อิม คัลยกรรมพลิกชีวิต 4.534	 เดอะ มินนี่ ดรีอป ไทยแลนด์ ชาร์ตี้ 4.393
2560 THE MASK SINGER 2 หน้ากากนักร้อง 2 7.311	 I CAN SEE YOUR VOICE THAILAND ปรากฏะบอลอง นักร้องซ่อนแอบ 5.177	 โมกทองคำ 6 โมกทองคำ ปี 6 4.709	 MasterChef THAILAND มาสเตอร์เชฟ ประเทศไทย 3.864	 เดอะ มินนี่ ดรีอป ไทยแลนด์ ชาร์ตี้ 3.721
2561 มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ประเทศไทย 4.552	 มาสเตอร์เชฟ ประเทศไทย ซีซั่น 2 4.479	 โมกทองคำ 7 โมกทองคำ ปี 7 3.779	 เปลี่ยนหน้าทำใจ FACE OFF SEASON 4 เปลี่ยนหน้าทำใจ ซีซั่น 4 3.753	 เฮ มิน โสวี่ โกลเด้นคิมบอรัเน 3.356
2562 มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ประเทศไทย ซีซั่น 2 4.555	 มาสเตอร์เชฟ ประเทศไทย ซีซั่น 3 3.688	 คิกวันดวลเพลง เสาร์ 5 2562 3.472	 รุ่งหน้าไม่รุ่งวัย 3.207	 THE NEXT IRON CHEF ตีคค้นหา เชฟกระทะเหล็ก 3.068

เรตติ้งของรายการ “หน้ากากนักร้อง” แต่ละซีซั่น

ภาพรวมของกลุ่มรายการบันเทิง ประเภทรายการวาไรตี้และเกมโชว์ ในช่องโทรทัศน์ดิจิทัล ในรอบ 6 ปีนั้น พบว่า กลุ่มรายการประเภทประกวดความสามารถ ยังคงเป็นรูปแบบรายการที่ได้รับความนิยมสูงสุดในกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ของไทย ทั้งในรูปแบบของรายการประกวดร้องเพลง และรายการแข่งขันทำอาหาร โดยมีรายการ “หน้ากานักร้อง” ของช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี เป็นรายการที่ได้สร้างปรากฏการณ์ได้รับความนิยมสูงสุดในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล แต่ทุกรายการเมื่อถึงจุดที่ได้รับความนิยมสูงสุด ก็จะมีความท้าทายในการรักษาความนิยมให้ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งความนิยมของ “หน้ากานักร้อง” ก็มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ โดยหน้ากานักร้อง ซีซั่น 3 มีเรตติ้งเฉลี่ยอยู่ที่ 3.579 และหน้ากานักร้อง ซีซั่น 4 มีเรตติ้งเฉลี่ย 2.284 และถึงแม้ว่าช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี จะปรับเนื้อหารายการเป็นรายการ “เดอะแมสค์ โปรเจกต์ เอ” และ “เดอะแมสค์ โลกไทย” ก็ยังไม่สามารถทานกระแสความนิยมที่ลดลงนี้ได้ โดยทำเรตติ้งเฉลี่ยได้เพียง 2.324 และ 2.897 ตามลำดับ จนในปี 2563 ช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี ได้ตัดสินใจหยุดการผลิตรายการ “หน้ากานักร้อง” และนำรายการใหม่ “ร้องข้ามกำแพง” มาออกอากาศแทน

นอกจากนี้ ยังพบการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจรายการโทรทัศน์ ในช่วงปลายปี 2561 กล่าวคือ รายการที่ได้รับความนิยมจากช่องดั้งเดิม เริ่มย้ายไปยังช่องโทรทัศน์ดิจิทัลใหม่ โดยเริ่มจากรายการ “เดอะ วอยซ์ ประเทศไทย” ซึ่งเป็นรายการประกวดร้องเพลงที่ออกอากาศทางช่อง 3 แอเนลล็อกมาตั้งแต่ปี 2555 ตั้งแต่ซีซั่น 1 จนถึง ซีซั่น 6 ได้ย้ายมาออกอากาศที่ช่อง PPTV ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ปี 2561 นับเป็นรายการแรกก่อนที่จะมีอีกหลายรายการที่ย้ายช่องออกอากาศตามมาในปี 2562 ซึ่งการย้ายช่องของรายการเหล่านี้ มีสาเหตุมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ

บทสรุป

โดยภาพรวม กลุ่มรายการบันเทิง ทั้งคอนเทนต์ละคร และรายการวาไรตี้เกมโชว์ มีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมสูงมากกว่ารายการประเภทอื่นในช่วงเวลาไพรม์ไทม์ ละครไทยเปรียบเสมือนอาหารรสถูกปากคนไทย จึงเป็นกลุ่มเนื้อหารายการที่ทำเรตติ้งได้สูงสุดมาเกือบตลอด มีเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ที่รายการวาไรตี้เกมโชว์ของช่องเวิร์คพอยท์ ทีวี มาชิงความเป็นหนึ่งไปได้ แต่ท้ายที่สุดแล้วคนไทยก็ยังคงรสนิยมชื่นชมละครไทยอยู่เช่นเดิม

เมื่อความต้องการของผู้ชมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันผู้ชมมีพฤติกรรมการรับชมที่แตกต่างจากเดิม การรับชมรายการย้อนหลัง หรือรับชมในช่องทางออนไลน์เข้ามามีบทบาทสูง เป็นอีกหนึ่งทางเลือกให้กับผู้ชมรายการโทรทัศน์มากขึ้น ทั้งหมดนี้จึงขึ้นอยู่กับการสร้างสรรคผลิตรายการคุณภาพเพื่อชิงพื้นที่ที่เป็นหนึ่งในใจของผู้ชมนั่นเอง

สรุปเนื้อหาจากหนังสือ “พัฒนาการด้านเนื้อหารายการบนทีวีดิจิทัล” Content is King : The Evolution of Content in Thailand’s Digital TV โดยส่วนวิชาการในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)